

XIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Anlæg af Jernbaner fra Tommerup Station til Årsens og fra Struer Station til Thisted.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 7de Marts 1877).

Efterat Regjeringen ved Hjælp af det ved Finantsloven for 1876—77 til Indenrigsministeriets Raadighed stillede Beløb af 10,000 Kr. til de fornødne Forarbejder i Anledning af projekterede Jernbaneanlæg har ladet foretage Undersøgelser af forskellige Jernbanelinier i Sylland og Fyen, har den i det Lovforslag, der er henviset til nærværende Udvalg, søgt Bemyndigelse til paa de i Lovforslaget nærmere angivne Betingelser for Statskassens Regning at lade anlægge 2 Lokomotivbaner, nemlig fra Tommerup Station til Årsens Rjøbstad og fra Struer Station over Oddesund til Thisted Rjøbstad.

Ved de Overveielser, der have fundet Sted i Udvalget angaaende denne Sag, maatte man naturligt blive ledet hen til at undersøge 2 Hoved-Spørgsmaal, nemlig dels, hvorvidt man overhovedet burde tiltræde Regjeringens Anstuelse om Rigtigheden af at forlade den i de senere Aar ved Jernbaneanlæg brugte Fremgangsmaade, som har fundet sit Udtryk i Lovene af 23de Mai 1873 og af 4de Mai 1875, og atter gaa over til Anlæg væsentligt for Statskassens Regning, og dels hvorvidt de i Lovforslaget specielt foreslaaede Banelinier kunne anses for hensigtsmæssige. Forhandlingerne herom førte imidlertid ikke til nogen Overensstemmelse mellem Udvalgets Medlemmer, der derfor delte sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet (Bach, Bagger, Koch, P. Nielsen, S. Pederfen, Scharling, Evermoes og Winther) kom snart til Erkjendelse af, at disse 2 Spørgsmaal tilfredsstillende Besvarelse med Nødvendighed fordrer, at man først maatte søge at gjøre sig det klart, hvilke Forudsætninger der overhovedet maatte være de bestemmende med Hensyn til

Jernbaneanlæg for Statskassens Regning, og dernæst at naae til et Overblik over, hvilke Jernbanelinier der i Genhold hertil og med de alt tilstedeværende Baneanlæg for Die maatte anses for nødvendige, for at Landets Jernbanenet skulde kunne siges at tilfredsstillende berettigede Fordringer til dette saa vigtige Kommunikationsmiddel, idet man selvfølgelig deraf maatte komme til et Resultat ligeoverfor de af Regjeringen foreslaaede Anlæg. — Da endvidere de enkelte Baneanlægs Berettigelse og relative Betydning kun kunde fremtræde ved deres Indsættelse som Led i det hele Banenet, fandt man det rigtigt og nødvendigt, at der i Lovforslaget optoges Bestemmelser med Hensyn til den hele Plan, man antog, der burde følges — selvfølgelig under saadanne Former, at der udenfor en umiddelbar nærliggende, fort Arrække Intet præjudiceredes med Hensyn til Lovgivningsmagtens Bestemmelse om den Hurtighed, hvormed de udpegede Baneanlæg vilde være at udføre.

Resultatet af Overveielserne angaaende de sidstnævnte Spørgsmaal har da for Flertallet Vedkommende været det, at man som Forudsætning for Baneanlæg for Statens Regning maa fordrer, enten at vedkommende Baner udgjøre betydningsfulde Led af de gjennemgaaende Hovedkommunikationer, som ere nødvendige for paa let og hensigtsmæssig Maade at knytte Forbindelsen mellem Landets forskellige Egne, og for at Landets Produkter ad den nærmeste Vej kunne føres til de for deres Afsetning heldigst beliggende Punkter, eller at Banerne føres gennem saadanne Egne af Landet, for hvis Opkomst de ere af gjenemgribende Betydning derved, at Anlægget paa sige Egne giver Foretagelsesaaenden et Stød fremad, uden hvilket denne ikke vilde finde nogen Anledning til at røre sig. Det er en Selvsølge, at